

לפני ואחרי

ריטה עמיאל, אפריל 2013

לפני ואחרי הם בניו של הזמן. בנים מאומצים אמנם, אבל עם הזמן הפכו לחלק ממנו והוא לא היה מסוגל עוד להיפרד מהם. גם בתור הורה לא היה לו כל כך מה להגיד להם, כי הם היו עצמאיים מאד ולא נהגו לשאול לדעתו. הוא ציפה בכל זאת לקצת יותר הבנה, למידה מסוימת של אמפטיה, והתחשבות, ואפילו לויתורים פה ושם או לאי הקפדה יתרה, במקרים מסוימים. הוא גם ניסה בעצמו לתת להם דוגמאות של גמישות ועצימת עיניים בתקווה שיבינו את הרמז, אבל הם התעלמו מכך לחלוטין. לעתים, היה אובד עצות ולא ידע כיצד לנהוג. הוא זכר את ניסיונו עם ילדיו האחרים, מהר ולאט, שגם המגע עמם הלך והתמעט. אני לא מבין, היה אומר לעצמו, איך מהר השתלט על הכל, לא יאומן. המהירויות של המחשב, מי חלם על כך, מי חשב שזה אפשרי. הכל גם זעיר, לא נראה, לא תופס מקום, ונמצא גם פה וגם שם. כן, אפילו לא היו מילים בשביל להסביר והיו צריכים להמציא מילים חדשות. גם אותי, הזמן, פירקו לחלוטין, הקטינו והזעירו ועוד ידם נטויה. בקצב הזה, אני מפחד לחשוב, לא אהיה קיים בעתיד. ומסכן לאט, הרהר בדאגה, לאט שגדל על האמירה "דברים טובים עושים לאט", כל כך בודד עכשיו. כולם רצים למהר והוא נשאר מאחור, מוזנח ומנוודה. אני צריך לטפל מהר בלפני ואחרי.

שמתם לב, אין משפט שלא מתחיל ב"פעם". פעם, פירושו הרי לפני. פעם היה כך, פעם היה אחרת. חברים (נותרו בודדים שהיה מוכן להקשיב להם) יעצו לו לשוחח עם לפני ואחרי, שמא בשיחה כן יוכל להסביר טוב יותר מה כוונותיו, לתת להם אפילו דוגמאות, וגם, כמובן, להקשיב לדבריהם ולדעתם. תשוחח עמם, אמרו לו, הם כבר גדולים, מתי שוחחת איתם בפעם האחרונה? תשאל גם לדעתם, וודאי יש להם דעה משלהם, הרי הם לא ילדים עוד, וצברו ניסיון משלהם, חוויות משלהם, ואולי יש להם טענות וגם ציפיות שלא התממשו. ואולי, אמרו לו, אולי גם אתה תלמד להבין אותם טוב יותר, לא פשוט להם עם אבא שכזה. הזמן השתתק. למה ציפה בעצם? כשביקשו ממנו לאמץ אותם, הסבירו לו שהם יעשירו את עולמו, יכניסו בו סדר, יקלו את המגע בינו לבין העולם, יקלו בבדידותו, יתחלקו עמו ולא יפגעו בעצמאותו או בסדר יומו. הרי לך לא אכפת, אמרו לו, אתה נמצא בכל מקום וכל הזמן, הם לא יפגעו בך, הם ילוו אותך, והעיקר יעניקו משמעות למעשיך. הכיצד, שאל הזמן, הכיצד הם יעניקו משמעות למעשיי, זה לא אני שאחראי על כך? אתה בא והולך וגם נמצא כל הזמן. איך אתה רוצה שהעולם יבין זאת. ומאז שלפני ואחרי אתך, יש סדר: או שזה לפני או שזה אחרי. ומה ביניהם, שאל הזמן, איפה מקומי בין לפני ואחרי? אתה עקשן, אמרו לו, אתה ישנו כל הזמן, אל דאגה, ואתה נע כל הזמן, רק לגבי האחרים אתה לפני משהו או אחרי משהו. זו הדרך היחידה לקבע למראית עין את זרימתך השוטפת. ואל תכעס עליהם, הם עושים כמיטבם. לא קל להם להיות פעם לפני ופעם אחרי. בלעדיהם אתה יכול ללכת לאיבוד, חשבת על זה? למה אף אחד לא מרחם עלי, שאל הזמן. לפעמים אני רוצה לעצור, ליהנות מהיופי, מהפריחה באביב, לשמוע מוסיקה, לקרוא ספר, לנוח בצל, לשחות בים, ללטף ולאהוב, לא, אני חייב להמשיך. לאן אני צריך

להגיע? משהוא יודע לאן אני צריך להגיע? ומתי? לפעמים אני כל כך עייף. ואני כועס עליהם, על לפני ואחרי, כי הם יודעים מי הם. נדמה לך, אמרו הידידים, נדמה לך. טוב, נאנח הזמן, כאן אנחנו עכשיו אחרי פסח ולפני יום העצמאות. והערב זה יום השואה. לא פשוט. לא בכל מקום אותו הדבר. אני זז. לך בשלום, אמרו כולם, לך בשלום ותביא שלום.